

BRANDBRIEF aan: Provinciale- Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Planbureau voor de Leefomgeving, Min. Binnenlandse Zaken, Min. Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het College van Rijksadviseurs, Regio West-Friesland, buurgemeenten, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit

Geacht college en geachte raadsleden,

Op 27 mei wordt in de gemeenteraad van Hollands Kroon (Noord-Holland) gestemd over een zeer omstreden Ontwerpbestemmingsplan Uitbreiding Agriport A7, B1. Wat behelst dit plan? Kort: Een bestemmingswijziging van landbouwgronden naar een bedrijventerrein voor nog een hyperscale datacenter van Microsoft. Door het college van B en W wordt gesproken over een unieke ontwikkeling.

Hier is in de landelijke media al veel om te doen geweest. Niet alleen de Telegraaf maar ook NRC, Trouw en de Volkskrant hebben er veel aandacht aan besteed. Ook op tv en radio is er het nodige over gezegd en getoond.

Waarom de ontwikkeling van hyperscale datacenters in de landelijke gebieden met als gevolg verlies van de groene schaarse ruimte? En waarom moet Nederland in Europa in het bieden van ruimte en aanleveren van veel energie een datacenter-voortrekkersrol vervullen?

Een informatieve column hierover is die van Koen Haegens in de Volkskrant van 24 maart. De tekst van de column was: *Niet ieder bedrijf is een aanwinst voor de Nederlandse economie*. Het gaat over de “Verdozing” door distributiecentra en datacenters. Economische activiteiten die weinig toegevoegde waarde genereren maar wel veel schaarse ruimte consumeren. Dit niet alleen op de daarvoor gereserveerde bedrijventerreinen maar ook in de landelijke gebieden. De landelijke gebieden, die we juist in ons volle Nederland zouden moeten koesteren, worden achteloos omgezet in bedrijventerreinen voor hyperscale datacenters en distributiecentra. In onze ogen heel discutabel! Waarom?

- In de Deltametropool Nederland is de ruimte heel schaars.
- Ook de groene energie (denk hierbij aan de landschappelijke gevolgen) is schaars. Deze wordt o.a. geconsumeerd door de “stroomvretende” datacenters!
- De reeds in bedrijf zijnde en de geplande datacenters in de landelijke gebieden doen niet aan warmtekoppeling! Nu niet en ook later niet.
- In de Nationale- en Provinciale Omgevingsvisies wordt niet over uitbreiding van Agriport (het huidige glastuinbouw- en bedrijvencomplex in de Wieringermeer, gemeente Hollands Kroon) gesproken. En dan toch deze solistische ontwikkeling.
- Het is vooral een actie van het college van B en W. Het college toont, ondanks de vele protesten, geen voortschrijdend inzicht. Gaat stug door en beroept zich op een Omgevingsvisie uit 2016 waarin “pijltes” stonden die naar het noorden wezen. Pijltjes die in hun ogen de uitbreiding legitimeren. Tevens een visie waar achteraf gezien het een en ander valt op te merken. Denk bijvoorbeeld aan de warmtekoppeling en circulariteit.
- De bevolking heeft zich geweerd met heel veel Zienswijzen. Deze worden genegeerd (wel behandeld maar niet gehonoreerd) omdat ze veelal ruimtelijk niet relevant zijn (Wet ruimtelijke ordening).
- Op bedrijventerreinen in de Randstedelijke gebieden/havens is ruimte voor hyperscale datacenters, maar deze ruimte is veel duurder.
- LNV maakt zich grote zorgen over verlies van vruchtbare landbouwgronden maar doet tot op heden geen moeite om deze bestemmingswijzigingen tegen te houden.
- Het PBL (planbureau voor de leefomgeving -lucht en energie-) is fel gekant tegen uitbreiding van datacenters in de landelijke gebieden. Alleen uitbreiding (indien echt nodig, want willen wij de “megadatastal” van Europa worden?) op bestaande bedrijventerreinen in de randstedelijke- en havengebieden. En alleen dan als warmtekoppeling mogelijk is.
- En zoals Koen Haegens als titel voor zijn reeds genoemde column gebruikte: *Niet ieder bedrijf is een aanwinst voor Nederland* (en zeker niet voor de landelijke gebieden). Denk aan de reeds genoemde “verdozing”, de grote energieconsumptie, de minimale

toegevoegde waarde en de achteruitgang van Nederland als kennisland.

De tegenstanders van de uitbreidingsplannen dromen over een vervlogen tijd waarin VROM (Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu) nog bestond en keurig haar Ruimtelijke Nota's maakte. Toen was er geen regionale chaos zoals nu. Burgemeenten zijn ontevreden en ook de Provincie Noord-Holland is er niet gelukkig mee.

Waar speelt zich dit allemaal af? In een deel van de gemeente Hollands Kroon (Noord-Holland Noord), de Wieringermeer, de eerste Zuiderzeepolder. Een modern rationeel ingericht landschap. Misschien niet "moeders mooiste" van de landelijke gebieden. Vooral nadat destijds een deel is bestemd voor glastuinbouw en later ook voor datacenters. Dit "verfoeide" deel (Agriport A7) zou beperkt blijven. Mede onder druk van de bevolking is het Gebiedsplan Wieringermeer in 2020 van tafel geveegd, een plan waarin Agriport qua oppervlak zou verdrievoudigen! De bevolking dacht dat hiermee de kous af was. Maar het college kwam enkele maanden later met een verrassing; toch een uitbreiding van Agriport A7 maar via een omweg.

In de Gemeentelijke Omgevingsvisie(2016) stonden pijltjes die naar het noorden wezen. Hiermee was voor het college van B en W uitbreiding gelegitimeerd. Microsoft schreef vervolgens een schitterende Ontwerpbestemmingsplan (een wervende vakantiefolder). Weer werden er veel Zienswijzen van de bewoners, burgemeenten en de Provincie ingediend. En nu, 27 mei aanstaande, het raadsbesluit! Het college heeft de meerderheid in de raad. De zienswijzen-indieners hebben waarschijnlijk het nakijken. De correcte Nota van Zienswijzen staat bol van opmerkingen over de reeds genoemde pijltjes in de vigerende Omgevingsvisie, over het unieke karakter van het Ontwerpbestemmingsplan en over niet relevante bezwaren daar ze niet aan de ruimtelijke ordening gerelateerd zijn.

Wederom is straks de bestemming van een landelijk gebied (nu bestemming landbouw) gewijzigd in een bedrijventerrein voor datacenters.

Frustratie en boosheid alom!

Hoe moet de bevolking hiermee omgaan? Gewoon lijdzaam toezien hoe steeds weer de bestemming wordt gewijzigd, hoe Microsoft of andere multinationals zich in hun handen wrijven (voor een koopje op de eerste rang) en hoe de lokale projectontwikkelaar zijn duiten telt. Zo glijdt een lokale samenleving langzaam af naar boosheid en onvrede door een ruimtelijke ordening (overruled door de politiek) van willekeur, die vooral wordt geregeerd door geld.

Hoe ziet die landelijke polder, de Wieringermeer er nu uit?

- Ten dele een glazenstad waar de nacht tot dag geworden is.
- Een oerwoud van megawindmolens en kleinere molens van vroeger datum.
- Een "megastal" van datacenters die dreigt te verdubbelen!
- Een polder die vroeger een parel was door zijn rationele verkaveling en mooie agrarische bedrijfsserven. Door zijn status van welstandsluw is ze verworpen tot een slecht onderhouden gebit.

Een vriendelijke groet van een werkgroep die ten einde raad is,

namens de Werkgroep Red de Wieringermeer

Marco Lont

p.s. De genoemde raadsvergadering is op de vergadering van het presidium van 11-5 uitgesteld naar een later tijdstip!